Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет іноземних мов

Кафедра германської філології та перекладу

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
В.о. декана факультету іноземних мов
Доц. Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО
"12" серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

СИНХРОННИЙ ПЕРЕКЛАД З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

(вибіркова)

Освітньо-професійна програма: Німецька мова і література та англійська мова

Спеціальність: 035 Філологія
Спеціалізація: 035.043 (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

факультет іноземних мов

Мова навчання: німецька / українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Синхронний переклад» складена відповідно до вимог її змісту (Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності 2015 р.) та відповідає освітньо-професійній програмі «Німецька мова і література та англійська мова» за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.043 (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька), галузь знань: 03 Гуманітарні науки, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «25» березня 2024 року).

Розробник: Лариса ОЛЕКСИШИНА, к.філол.н., доцент, доцент кафедри германської філології та перекладу

Затверджено на засіданні кафедри германської філології та перекладу
Протокол № 1 від "9" серпня 2024 року

В.о. завідувача кафедри германської філології та перекладу Олена КУДРЯВЦЕВА

Схвалено методичною радою факультету іноземних мов

Протокол № 1 від "12" серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету іноземних мов _____ Ірина БЕЖЕНАР

1. Мета навчальної дисципліни полягає у набутті навичок синхронного перекладу, як до прикладу виокремлювати головну інформацію від другорядної, формулювати фразу, не виправляючи сказане, високий темп мовлення, вміння компресувати сказане, приймати миттєві рішення щодо вирішення перекладацьких проблем, доведене до автоматизму вміння переключатися з мови на мову та пошуку еквівалентів, тощо.

2. Результати навчання.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен набути таких фахових компетентностей:

- **знати** державну мову та використовувати її в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні; знати іноземну мову та використовувати її кваліфіковано як засіб спілкування у різних сферах мовленнєвої діяльності із урахуванням соціокультурних норм та для здійснення професійних функцій;
- **вміти**: здійснювати самоосвіту впродовж життя; вміти перекладати усно та письмово німецькомовні тексти на українську мову та навпаки; вміти самостійно добирати в ході перекладу правильні лексеми, словосполучення, фразеологізми або їх відповідники в українській мові.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри германського, загального та порівняльного мовознавства про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №10 від 29.10.2020), під час проходження цього курсу визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням:

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті: тренінги, освітні й практичні курси, семінари й вебінари, літні / зимові школи тощо.

З алгоритмом визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній освіті, можна ознайомитися за посиланням: https://drive.google.com/file/d/1L3rXgpKAvcGvsCbNv_2b3KeSxuQpiWlz/view.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1/2	2/3	4	120	2		24		-	90	6	залік
Заочна	1/2	2/3	4	120	2		8		-	112	-	залік

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів,в кожному семестрі, а саме:

– навчального **модуля № 1 «Лінгвістичні та екстралінгвістичні фактори синхронного перекладу. Денотативний, комунікативно-функціональний та трансформаційний підходи»**

– навчального **модуля № 2 «Мовленнєві закони економії та надмірності в процесі перекладу. Точність та адекватність перекладу»**,

- навчального **модуля № 3 «Синхронний переклад зустрічей за круглим столом»**

- навчального **модуля № 4 «Переклад промов»,**

кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**			
	денна форма		заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми практичних занять	**Змістовий модуль 1. Синхронний переклад зустрічей за круглим столом**											
Тема 1. Відвідування підприємств	28	-	6	-	2	20	28		2	-	-	26
Тема 2. Коронавірус. Економічна криза.	32	-	6	-	1	25	32		2	-	-	30
Разом за ЗМ 1	60	-	12	-	3	45	60		4	-	-	56
Теми практичних занять	**Змістовий модуль 2. Переклад промов**											
Тема 3. Переклад промов в галузі культури та політики	28	-	6	-	2	20	28		2	-	-	26
Тема 4. Переклад промов в галузі економіки та медицини	32	-	6	-	1	25	32		2	-	-	30
Разом за ЗМ 2	60	-	12	-	3	45	60		4	-	-	56
Усього годин	120		24		6	90	120		8	-	-	112

3.3. Теми практичних занять з навчальної дисципліни «Синхронний німецько-український переклад»

	1 модуль **Синхронний переклад зустрічей за круглим столом**	Год	
1.	Відвідування підприємств	2	1
2.	Коронавірус.	2	1
3.	Економічна криза.	2	1
4.	Економічна криза.	2	1
5.	Переклад в мерії	2	
6.	Переклад в мерії	2	

	2 Модуль **Переклад промов**		
7.	Переклад промов в галузі культури	2	1
8.	Переклад промов в галузі політики	2	1
9	Переклад промов в галузі економіки	2	1
10	Переклад промов в галузі економіки	2	1
11	Переклад промов в галузі медицини	2	
12	Переклад промов в галузі медицини	2	
	Всього:	24	8

3.4. Самостійна робота

№	Назва теми	К-сть год. (д. ф.)	К-сть год. (з.ф.)
1	Переклад промови: Pressestatement von Bundeskanzlerin Merkel und Ministerpräsident Rutte am 09. Juli 2020 in Berlin https://m.bundeskanzlerin.de/bkinm-de/aktuelles/pressestatement-von-bundeskanzlerin-merkel-und-ministerpraesident-rutte-am-09-juli-2020-1767856 https://m.bundeskanzlerin.de/bkinm-de/mediathek/statements-kanzlerin-rutte-1767832	20	26
2	Президент України Володимир Зеленський і Президент Швейцарської Конфедерації Симонетта Соммаруга https://www.facebook.com/president.gov.ua/videos/620834375228334	25	30
3	Переклад промови: Kanzlerin empfängt Präsident Macron https://m.bundeskanzlerin.de/bkinm-de/aktuelles/macron-und-merkel-in-meseberg-1764934	20	26
4	Володимир Зеленський про результати перших двосторонніх зустрічей у рамках 74-й сесії Генеральної Асамблеї ООН https://www.president.gov.ua/videos/volodimir-zelenskij-pro-rezultati-pershih-dvostoronnih-zustr-1621	25	30
	Разом	**90**	**112**

3.5. Тематика індивідуальних завдань

		К-сть балів
1.	Виконання вправ на мовленнєву компресію під час перекладу типу «два-один»	2
2.	Виконання вправ на переклад до теми «Тема-рема»	1

3.	Виконання вправ на переклад до теми «Фальшиві друзі перекладача»	2
4.	Виконання вправ на переклад до теми «Переклад безеквівалентної лексики»	1
		6

4. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожну тему виводиться усереднено із суми поточних видів контролю за системою оцюнювання A, B, C, D, E (див. табл.).

«ВІДМІННО» A

Студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, вільно висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, висловлюється без утруднень у доборі виразів, чітко й логічно формулює думки й точку зору, представляє чіткі висловлювання на складні теми; виконує завдання, не передбачені програмою; вільно використовує знання для виконання поставлених завдань.

«ДОБРЕ» B, C

Студент демонструє достатні знання навчального матеріалу, вільно висловлює свої думки, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у формулюванні висновків; представляє детальні висловлювання, наводячи аргументи; виконує завдання, передбачені програмою; має стійкі навички до виконання практичних завдань.

«ЗАДОВІЛЬНО» D, E

Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; відтворює певну частину навчального матеріалу, має елементарні нестійкі навички виконання практичних завдань; може вживати серії виразів, щоб будувати прості зв’язні висловлювання, може переказати зміст прочитаного, але допускає помилки у мовленні, не вміє аргументувати свою точку зору.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» Fx

Студент має фрагментарні знання (менше половини навчального матеріалу), відсутні уміння висловлювати свою думку; виконує частину завдань за допомогою викладача; допускає суттєві помилки.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» F

Студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання з допомогою викладача; може використовувати лише прості речення та вирази для висловлення думки; допускає грубі помилки.

Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів за один модуль – 30 балів. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під

час проведення іспиту з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить 40 балів – 20 за письмову частину, 20 - за усну частину. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання:

10-9 балів – студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;

8-7 – студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;

6-5 – студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;

4-3 – студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;

2-1 – студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90-100	**A**	зараховано
80-89	**B**	
70-79	**C**	
60-69	**D**	
50-59	**E**	
35-49	**FX**	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	(не заховано) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

5. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- письмові переклади;
- усні послідовні переклади;
- проекти (індивідуальні та командні);
- презентації результатів виконаних завдань;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- робота з медіа-ресурсами на перекладознавчу тематику.

Самостійна робота студента забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними при вивченні навчальної дисципліни: навчальними та методичними посібниками, силабусом, технічними засобами навчання. **Оцінювання самостійної роботи студентів охоплює:**

- якість підготовки студентів до аудиторної роботи;
- якість виконання практчних і усних завдань, винесених на самостійне опрацювання;
- вміння студента самостійно здійснювати аналіз довідкових джерел і формулювати аргументативну думку на основі прочитаного. Діагностику якості самостійної роботи студента та аналіз її результатів викладач здійснює під час практичних занять, а також в позааудиторний час за графіком консультаційних занять, складеним кафедрою германського, загального і порівняльного мовознавства з урахуванням потреб і можливостей студента.

Оцінювання самостійної роботи студентів здійснюється за тими ж критеріями, що і аудиторна робота студента.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Видами і формами поточного контролю знань студентів з навчальної дисципліни є:

- поточний контроль (усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, дискусії на лекційних заняттях, проекти, реферати);
- модульний контроль (виконання модульної контрольної роботи, яка охоплює матеріал змістового модуля);

Формами підсумкового контролю є:

- усний екзамен, який охоплює матеріал усього курсу.

7. Рекомендована література

7.1. Базова (основна)

1. Синхронний німецько-український переклад : практ. завдання / укл.: Л. Г. Олексишина, Г. І. Сеник. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 104 с.
2. Скрильник С.В. Синхронний переклад. Посібник. К.: Логос, 2015. 216 с.

3. Gätjens, Julia; Luz, Bea; Osterberg, Sarah (2019): Handbuch Dolmetschen Perfect. BDÜ Weiterbildungs- und Fachverlagsgesellschaft mbH, 2019. 350 S.
4. Pohl, Reinhard (2020): Dolmetschen und Übersetzen: Berufskunde für den freien Beruf. Magazin-Vlg, 2020. 192 S.
5. Trainingshandbuch für DolmetscherInnen im Asylverfahren - TRAUNER Druck GmbH & Co KG, Linz, 2015 ISBN 978-3-99033-605-2
6. Переклад конференцій (німецько-український): збірник практичних завдань. [Електрониий ресурс] / уклад. Л.Г. Олексишина. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2022. 120 с.

7.2. Допоміжна

1. Завдання з аспектного перекладу: Збірник текстів із завданнями для занять з письмового та усного німецько-українського перекладу / Укл. Олексишина Л.Г. Чернівці: Рута, 2007. 28 с.
2. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису. Навч. пос. Вінниця: Нова книга, 2006. 152 с.
3. Швачко С.О. Проблеми синхронного перекладу. Навч.посібник. Вінниця: Вид-во «Фоліант», 2004. 112 с.
4. Muráth, Judith (Hrsg.), „Interdisziplinäre Aspekte des Übersetzens und Dolmetschens: Interdisciplinary aspects of translation and interpreting“, Fünfkirchen 2005
5. Stolze, Radegundis „Fachübersetzen - ein Lehrbuch für Theorie und Praxis“, Berlin 2009, Frank & Timme Verlag, ISBN 978-3-86596-257-7

8. Інформаційні ресурси

1. www.dw-de
2. www.facebook.com/president.gov.ua
3. www.bundeskanzler.de
4. https://ec.europa.eu/education/knowledge-centre-interpretation/news_en
5. http://www.bbc.co.uk/worldserviceradio
6. www.tagesschau.de
7. https://www.nachrichtenleicht.de/

Додатково
(для контролю та самоконтролю роботи студента)
Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)	Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів

Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2			
Т1	Т2	Т3	Т4	40	100
15	15	15	15		